

4.2.2 Hinnaarvutamise mudelid

Elektrituru korraldamisel mängib kõige tähtsamat rolli hinnaarvutusmudel. Euroopas on täna reeglina kasutusel tsoonipõhine hinnamudel (*zonal pricing model*), kus hind arvutatakse hinnatsooni põhiselt, võttes arvesse ka võimalikud ülekandevõimsused. Hinnatsoonid on reeglina loodud nii, et nende tsoonide sees praktiliselt piirangud puuduvad.

Näitena võib tuua Norra, kus on kuni viis erinevat hinnapiirkonda. Hind erineb hinnapiirkondade vahel, kui tsoonide vahel ülekandevõimsusi napib. Baltimaades oleme jaotatud riigiti kolmeks hinnapiirkonnaks. Seejuures Eesti ja Läti vahelise ülekandevõimsuse puudujäägi tõttu on Eesti omaette hinnaga, olles pigem sama Soome hinnaga ning Läti- Leedu hinnad on enamikul tundidest samad.

Teine hinnastamise viis on sõlmepõhine hinnamudel (*nodal pricing model*). Sõlmepõhine hinnamudel on tsoonipõhise hinnamudeligas olemuselt sarnane, aga tsoonid on väga väikesed (ühe alajaama suurus). Hind arvutatakse igas sõlmes. Siin mängivad rolli eelkõige tarbimise ja tootmise asukohad, samuti ülekandevõimsused igas sõlmes. Sõlmepõhist mudelit on mõttekas kasutada, kui pole võimalik defineerida mõistliku suurusega tsooni, mille siseselt ei ole võrgupiiranguid ja on soov optimaalse tootmiskorra leidmisel arvesse võtta võrgukadusid. Lähim piirkond, kus kasutatakse *Nodal pricing* mudelit on Venemaa.